

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1452, 2022/1488
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.1.2024/37
Karar Numarası : 2024/22
Başvuran : E. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Metris 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın tek kişilik odada tutulduğu, Kurumdaki diğer hükümlü ve tutuklulardan ayrı olarak spora ve havalandırmaya çıkarıldığı, kantin ihtiyaçlarının giderilmediği, odalara eşit miktarda yemek dağıtılmadığı, odasındaki arızaların giderilmediği ve dilekçelerine cevap verilmediği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçelerinde özetle;

a. 26/5/2022 tarihinden itibaren Metris 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hukuk fakültesi final sınavları nedeniyle misafir tutuklu olarak bulunduğunu, 2022 yılı Ocak ve Şubat aylarında eğitim ve sınav nedeniyle Kuruma gelen diğer tutuklu ve hükümlülerle C-12 no'lu koşu sahasında barındırıldığını, 26/5/2022 tarihinden itibaren ise hücre cezası almamasına ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından hükümlü olmamasına rağmen 4 aydır tek kişilik odada barındırıldığını, daha önce aynı koşu sahasında bulunduğu kişilerle aynı odada bulunmayı talep ettiğini, bu talebinin koşu sahası olmadığı gerekçesiyle reddedildiğini,

b. 26/5/2022 tarihinden itibaren Kurum İdaresine belirli aralıklarla spora çıkma talebinde bulunduğunu ancak bu talebine cevap verilmediğini, 8/9/2022 tarihinde ilk ve son kez spora çıkartıldığını, yaklaşık 50 dakika tek başına halı saha alanında tutulduğunu oysa kendisinin tekli odalarda kalan ve kendisiyle aynı suç grubundan olan kişilerle beraber spor yapmayı talep ettiğini, bu talebinin Müdür Onayı gerekli denilerek bekletildiğini, 16/9/2022 tarihinde spora çıkmayı talep ettiğini ancak görevli memurun kendisine planlama denen bir şey olduğunu, spor salonu tadilatı nasıl çıkartayım diye dert yanarak diğer hükümlü ve tutuklularla spora çıkmasına kendisinin karışamayacağını, Müdüre sorması gerektiğini belirttiği, spor planlamasının keyfi yapıldığını ve memurun yalan söylediğini, konu hakkında 5/9/2022 ve 8/9/2022 tarihlerinde Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne ve Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına yazdığı dilekçelerinin gönderildiğini, 4/7/2022, 5/9/2022 ve 8/9/2022 tarihlerinde yazdığı diğer dilekçelerinin ise ilgili makamlara gönderilmediğini ve işleme alınmadığını,

c. Bulunduğu blokta kendisiyle aynı suç grubundan olan ve daha önce aynı koşu sahasında kaldığı kişilerle beraber avluya çıkmak ve onlarla sohbet etmek, tutuklu olduğu için saat sınırlaması olmadan bu uygulamadan faydalanmak istediğini ancak kendisinin diğer mahpuslardan izole edildiğini,

ç. Maddi durumu yetersiz olduğu için semaver, buzdolabı ve televizyonunun bulunmadığını ve kantinden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

satın alamadığını, Kurum İdaresinden emaneten kullanım için depoda sahipsiz ve ihtiyacına uygun olanları kullanmayı talep ettiğini ancak olumlu cevap alamadığını, bu sebeple 4 aydır çay ve kahve içmek için diğer tekli koğuşlarda kalan kişilerden sıcak su istemek ve aldığı yiyecekleri hızlı bir şekilde tüketmek zorunda kaldığını oysa İnfaz Kanunu ve ilgili Yönetmelik'te bu tür durumlar için İdarenin inisiyatif alabileceğinin belirtildiğini, 5 haftadır kantin fişini teslim etmesine rağmen hesabında para olmadığı gerekçesiyle kasıtlı olarak ihtiyaçlarını kantinden temin etmesinin engellendiğini, konu hakkında defalarca talepte bulunmasına rağmen hiçbir işlem yapılmadığını,

d. Alt kattaki odalara üst kattaki odalardan daha az yemek verildiğini ve yemek miktarının genel olarak az olduğunu, konuya ilişkin ilgili makamlara yazdığı dilekçelerinin iletilmediğini,

e. Odasındaki giderin arızalanması üzerine tadilat yapılmasını talep ettiğini ancak oda arızalarının giderilmediğini iddia ederek 2023 yılının Temmuz ayının sonuna kadar ücretsiz olarak Metris Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Metris 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma suçundan hüküm özlü olan E. D.'nin Kurumda 20/01/2022-02/03/2022 ve 26/05/2022-21/09/2022 tarihleri arasında misafir hükümlü/tutuklu olarak bulunduğu, 20/01/2022 - 21/01/2022 tarihinde C-11 koğuşunda, 21/01/2022-02/03/2022 tarihinde C-12 koğuşunda, 26/05/2022-05/07/2022 tarihinde T-20 koğuşunda, 05/07/2022 - 21/09/2022 tarihinde T-38 koğuşunda kalmış olduğu,

b. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 87'nci maddesinin ikinci fıkrasında "*Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir.*" düzenlemesinin yer aldığı, hükümlü/tutuklunun Kurumda kaldığı süre içerisinde tekli odada barındırıldığı, Kurumda bulunan tekli oda sayısının 40 ve tekli odalara ait havalandırma bahçesinin 4 adet olduğu, bu sebeple tekli odalarda kalan hükümlü/tutuklulara gün içinde en az bir saat süreyle açık havada gezinme olanağı ve bireysel spor yapma hakkı tanınmakta olduğu, ayrıca aylık olarak yapılan planlama ile hükümlü ve tutukluların açık ve kapalı spor salonundan faydalandırıldıkları, 2022 yılı Eylül ayı açık ve kapalı spor salonu kullanım planının ekte sunulduğu,

c. Kurum kantininde semaver, buzdolabı ve televizyon satışı yapıldığı, hükümlü/tutukluların koğuş, oda ve eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla televizyon, buzdolabı ve elektrikli su ısıtıcısı bulundurabileceğinin Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde hüküm altına alınmış olduğu, bu hüküm doğrultusunda Kurumda barındırılan hükümlü/tutukluların ücreti karşılığında kantinden satın almak koşuluyla koğuş ve odalarında televizyon, buzdolabı ve semaver bulundurabildikleri, ayrıca E. D. 'nin UYAP Emanet Para Tahsilat Cetvelinden, Kurumda kaldığı 4 ay içinde 8.761,84 TL'nin hesabına yattığı, dolayısıyla maddi imkanının olduğunun tespit edildiği, UYAP Emanet Para Tahsilat Cetvelinin ekte sunulduğu, bu hususlar dikkate alındığında hükümlü/tutuklunun maddi imkansızlığının olmadığı, semaver, buzdolabı, televizyon gibi şahsi eşyaları Yönetmelik kapsamında ücreti karşılığında kantinden temin etmesi gerektiği, Kurumun kendisine herhangi bir şekilde semaver, buzdolabı, televizyon gibi şahsi eşyaları ücretsiz olarak verme zorunluluğunun olmadığı,

ç. Hükümlü E. D.'nin misafir hükümlü/tutuklu olarak kaldığı 20/01/2022-02/03/2022 tarihleri arasında 6 adet talep dilekçesinin, 26/05/2022 ile 21/09/2022 arasındaki 4 aylık süre içerisinde de 55 adet talep dilekçesinin çıkışının yapıldığının UYAP kayıtlarından tespit edildiği ve dilekçe gönderme üst yazılarının

ekte sunulduğu,

d. Kantin harcamaları incelendiğinde hükümlünün Kurumda kaldığı 4 aylık süre içerisinde düzenli olarak her hafta toplamda 27 defa kantin alışverişi yaptığı ve tutarın 5.865,22 TL olduğu, UYAP Emanet Para Tahsilat Hesabı Detay Cetveli ve UYAP Emanet Para Reddiyat (harcama) Hesabı Detay Cetvelinin yazı ekinde sunulmuş olduğu belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

(3) Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

(...)"

6. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma başvuru yapabileceği*" belirtilmiştir.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması gerekmektedir.

9. Aynı Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre:

"Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

10. Aynı Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrasına göre:

"Ön inceleme aşamasında başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip*

etmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, muhatap Ceza İnfaz Kurumu İdaresinin cevabı ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

12. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), tutuklu ve hükümlülerle ilgili olarak onların korunmasız ve zayıf durumda olduklarını ve en zor şartlarda dahi yetkililerin bu kişilerin fiziksel esenliklerini korumakla sorumlu olduklarını belirtmiştir(AİHM, *Keenan/Birleşik Krallık*, B. No. 27229/95, para. 91; *Tarariyeva/Rusya*, B. No: 4353/03, 14/12/2006, para. 73; *Vladimir/Romanov/Rusya*, B. No: 41461/02, 24/7/2008, para. 57).

13. Somut başvuruda,başvuranın ilk iddiası bulunduğu Ceza İnfaz Kurumunda 26/5/2022 tarihinden itibaren hücre cezası almamasına ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından hükümlü olmamasına rağmen 4 aydır tek kişilik odada barındırıldığı, daha önce aynı koğuştta bulunduğu kişilerle aynı odada bulunmayı talep ettiği ancak bu talebinin uygun koğuşt olmadığı gerekçesiyle reddedildiğine ilişkindir.

14. 5275 sayılı Kanun’un “*Hükümlünün barındırılması ve yatırılması*” başlıklı 63’üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına göre:

“(1) Tehlikeli hâli bulunan hükümlü ancak bir veya üç kişilik odalarda, diğer hükümlüler ise kurumun fizikî yapısı, kapasite durumu ve güvenlik gerekleri göz önüne alınarak cezaevi yönetimi tarafından belirlenecek sayıda mahkûmun kalabileceği odalarda barındırılırlar.

(3) Kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmez.”

15. Kamu makamlarının tutuklu ve hükümlülerin hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılması hususunda diğer kişilere yönelik kısıtlamalara nazaran daha geniş bir takdir yetkisine sahip olduklarının kabulü gerekir. Tutuklu ve hükümlülerin hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılmasında Anayasa’nın ilgili maddelerinde öngörülen sınırlama sebeplerine ek olarak ceza infaz kurumunun disiplini ve güvenliğinin sağlanmasının da bir sınırlama sebebi teşkil edebileceği sonucuna ulaşılmıştır (AYM, *Rasul Kocatürk [GK]*, B. No: 2016/8080, 26/12/2019, para. 49). Ceza infaz kurumlarında mahpusların odalara yerleştirme işlemleri, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un Hükümlülerin Sınıflandırılması ve Cezaların İnfazı başlıklı beşinci bölümünde yer alan hükümler ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri kapsamında hükümlünün kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, ahlâkî eğilimleri, suçta bakış açıları, hükümlülük süreleri, suç grupları ve türleri, risk durumları, yaş, cinsiyet, hüküm alıp almadığı, risk, kurum güvenliği gibi kriterler dikkate alınarak İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapılmaktadır.

16. Bu kapsamda mahpusların oda yerleştirme işlemlerinde Kurumdaki mahpus sayısı, eğitim ve sınav için getirilen diğer mahpusların sayısı ve suç grupları, hükümlülük süreleri, risk durumları, Kurum güvenliği, Kurumdaki mevcut boş oda sayısı gibi kriterlerin dikkate alındığı, 7/7/2022 tarihli ve 2022/... sayılı İdare ve Gözlem Kurulu kararı incelendiğinde başvuranın son oda değişikliğinin odasında tespit edilen arıza nedeniyle yapıldığı ve mahpusların oda yerleştirme işlemlerinde fiziksel kapasitenin elverdiği ölçüde uygun dağılımı sağlama konusunda ceza infaz kurumu idarelerine takdir yetkisi tanınmış olduğu göz önüne alındığında başvuranın oda değişikliğine ilişkin kararların yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde alındığı ve muhatap İdarenin Kurumun disiplin ve güvenliğini sağlamak adına bu konuda nispeten daha geniş bir takdir yetkisine sahip olduğu anlaşılmıştır.

17. Başvuranın ikinci iddiası belirli aralıklarla tekli odalarda kalan ve kendisiyle aynı suç grubundan olan kişilerle beraber avluya çıkmayı ve spor yapmayı talep ettiği ancak bu talebine cevap verilmediği, spora çıkarılmadığı ve spor planlamasının keyfi yapıldığına dairdir. 5275 sayılı Kanun’un “*Beden eğitimi*” başlıklı 87’nci maddesine göre “*Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik*

ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katilmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır. Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. Kurum dışındaki etkinliklere açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler katilabilirler.”

18. Söz konusu iddiaya ilişkin muhatap Kurumun yazılı görüşünde, başvuranın tek kişilik odada kaldığı, Kurumda bulunan tekli oda sayısının 40 adet, tekli odalara ait havalandırma bahçesinin 4 adet olduğu, bu sebeple tekli odalarda kalan hükümlü ve tutuklulara gün içinde en az bir saat süreyle açık havada gezinme olanağı ve bireysel spor yapma hakkı tanındığı, aylık olarak yapılan planlama ile hükümlü ve tutukluların açık ve kapalı spor salonundan faydalandırılmakta oldukları belirtilmiştir. Mezkûr Kanun hükmünde mahpuslara günde en az bir saat açık havada gezinme olanağı verileceği, bu süre içerisinde kişilerin bireysel spor da yapabileceğinin belirtildiği, muhatap İdarenin başvurayı kendi suç türünden kişilerle beraber ve saat sınırlaması olmaksızın spora çıkarma zorunluluğunun bulunmadığı, başvuranın bireysel olarak spora ve havalandırmaya çıkarılmış olduğu anlaşılmıştır. İncelenen Açık-Kapalı Spor Salonu Faaliyet Programından 09.00-15.50 saatleri arasında halı saha ve kapalı spor salonunun mahpusların kullanımına sunulduğu, ilgili program kapsamında spor faaliyetlerinin yapıldığı, mahpusların Kurumda güvenlik bakımından tehlike yaratmayacak ölçüde, Kurumun fiziki yapısı, ziyaretçi sayısı, hükümlü ve tutukluların suç grupları gibi hususlar dikkate alınarak oda bazlı spor faaliyeti ve havalandırmadan faydalandırılmakta olduğu tespit edilmiş, dosyaya sunulan bilgi ve belgelerden başvuranın spora çıkarılmadığı iddiasını kanıtlar nitelikte bir bulguya rastlanamamıştır.

19. Başvuranın üçüncü iddiası maddi durumu yetersiz olduğu için semaver, buzdolabı ve televizyonunun bulunmadığı ve kantinden satın alamadığı, Kurum İdaresinden emaneten kullanmak için depoda sahipsiz ve ihtiyacına uygun olan eşyaları kullanmayı talep ettiği ancak olumlu cevap alamadığı, bu sebeple 4 aydır çay ve kahve içmek için diğer tekli koğuşlarda kalan kişilerden sıcak su istemek ve aldığı yiyecekleri hızlı bir şekilde tüketmek zorunda kaldığı oysa İnfaz Kanunu ve ilgili Yönetmelik'te bu tür durumlar için İdarenin inisiyatif alabileceğinin belirtildiği, konu hakkında talebini yinelediği ancak dilekçelerinin işleme alınmadığı ve talebinin sözlü olarak reddedildiği, 5 haftadır kantin fişini teslim etmesine rağmen kasıtlı olarak hesabında para olmadığı gerekçesiyle kantin ihtiyaçlarına erişiminin engellendiği yönündedir.

20. Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in “*Elektrikli eşyalar*” başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre “*Koğuş, oda ve eklentilerinde, kurumun elektrik tesisatı, fiziki koşulları ile odanın mevcudu dikkate alınmak suretiyle, kantinden temin edilen; HDMI/SCART/USB ve benzeri veri depolama veya aktarma girişi olmayan, dâhili uydu alıcısı ve bilgisayar sistemi ile tümleşik özelliği bulunmayan televizyon ile buzdolabı, saç kurutma makinesi, idare tarafından uygun görülecek sayıda elektrikli su ısıtıcısı ve iklim koşulları da dikkate alınarak vantilatör bulundurulmasına izin verilebilir.*” Bu kapsamda başvuran her ne kadar maddi durumu olmaması nedeniyle kantinden semaver, buzdolabı vb. eşyaları alamadığını, bu sebeple emanet eşya deposunda bulunan ve başka mahpuslara ait olan eşyaları emanet olarak kullanmasına izin verilmediğini belirtse de mezkûr Yönetmelik maddesine göre hükümlü ve tutukluların odalarda kantinden temin edilmek koşuluyla televizyon, buzdolabı vb. eşyaları bulundurabilecekleri, Ceza İnfaz Kurumu İdaresinin hükümlü ve tutuklulara ücretsiz şekilde semaver, buzdolabı ve televizyon temin etme gibi bir yasal yükümlülüğünün bulunmadığı, emanet eşya deposunda bulunan ve başka hükümlü ve tutuklulara ait olan eşyaların bozulması, zarar görmesi gibi durumların meydana gelebileceği göz önüne alındığında bu eşyaların geçici de olsa başvuranın kullanımına sunulmasının mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Buna ek olarak Emanet Para Tahsilat Cetveli incelendiğinde, 4 aylık süre içinde 8.761,84 TL'nin başvuranın hesabına yattığı, başvuranın maddi durumunun yetersizliğini

belgeleyerek İdare ve Gözlem Kuruluna ya da Kurum İdaresine başvurduğunu gösteren herhangi bir bilgi ve belgenin mevcut olmadığı, dolayısıyla başvuranın maddi durumunun yetersiz olduğunu gösteren bir emarenin bulunmadığı, Kurum kantininde söz konusu eşyaların satışının yapılmakta olduğu, başvuranın bu şekilde ihtiyacı olan eşyaları temin edebileceği anlaşılmıştır.

21. Başvuranın kantin ihtiyaçlarına erişiminin engellendiği iddiasına ilişkin Emanet Para Reddiyat Hesabı Detay Cetveli incelendiğinde, 27/5/2022-12/9/2022 tarihleri arasında başvuranın 27 defa kantin alışverişi yaptığı, bu alışverişlere ilişkin toplam tutarın 5.865,22 TL olduğu, Reddiyat Makbuzları incelendiğindeyse başvuranın 25/1/2022-24/2/2022 tarihleri arasında 6 defa kantin alışverişi yaptığı, bu alışverişlere ilişkin toplam tutarın 1.240,41 TL olduğu tespit edilmiştir. Neticede başvuranın ihtiyaçlarını kantinden temin etmesinin engellendiğine dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

22. Başvuranın dördüncü iddiası yemek miktarının genel olarak az olduğu, alt kattaki odalara üst kattaki odalardan daha az yemek verildiği ve konuya ilişkin ilgili makamlara yazdığı dilekçesinin iletilmediği yönündedir. Muhatap Kurum tarafından sunulan yazılı görüşte, başvuranın Kurumda bulunduğu süre boyunca günlük yemek istihkakının kendisine verilmiş olduğu ve dilekçelerinin ilgili makamlara gönderildiği ifade edilmiştir. Başvuran tarafından sunulan 8/9/2022 tarihli ve 2022/901 sayılı Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı Muhabere Bürosu yazısı incelendiğinde, başvuranın konuya ilişkin 5/9/2022 tarihli dilekçesinin Adalet Bakanlığı tarafından Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına gereği için gönderildiği, Başsavcılık tarafından Metris 2 Nolu T ve R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında mutfak olmadığından hükümlü ve tutuklular ile personel yemeklerinin, günlük kişi sayısına göre Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan gönderildiği, Kurumda bulunan hükümlü ve tutuklulara oda/koğuşlardaki kişi sayısına göre eşit miktarda dağıtım yapıldığı şeklinde cevap verildiği anlaşılmıştır.

23. Bireyin, bir devlet görevlisi tarafından hukuka aykırı olarak ve Anayasa'nın 17. maddesini ihlal eder biçimde bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiasının bulunması halinde, Anayasa'nın 17. maddesi, "*Devletin temel amaç ve görevleri*" kenar başlıklı 5. maddedeki genel yükümlülükle birlikte yorumlandığında etkili resmi bir soruşturmanın yapılmasını gerektirmektedir. Ancak, etkili bir soruşturmanın başlayabilmesi için, öncelikle işkence ve kötü muamele konusundaki iddialar, uygun delillerle desteklenmelidir. İddia edilen olayların gerçekliğini tespit etmek için her türlü makul şüpheden uzak kanıtların varlığı gerekir. Bu nitelikteki bir kanıt, yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilemeyen birtakım karinelere de oluşabilir (AYM, C.D., B. No: 2013/394, 6/3/2014, para. 28). Ancak bu uygun koşulların tespiti halinde bir soruşturma yükümlülüğünün gerekliliğinden bahsedilebilir. Bu kapsamda, somut olayda yemek dağıtımının odalara orantısız şekilde yapıldığı iddiasının soyut nitelikte olduğu, iddianın ispatına elverişli yeterince ciddi, açık ve tutarlı emare ya da karine olmadığı, başvuranın Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından dilekçesine verilen cevabı başvuru dilekçesi ekinde Kurumumuza sunduğu, dolayısıyla dilekçesinin ilgili makamlara gönderildiği ve cevabın kendisine tebliğ edildiği anlaşılmış, başvuranın iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmiştir.

24. Başvuranın beşinci iddiası, odasındaki giderin arızalanması üzerine tadilat yapılmasını talep ettiği ancak oda arızalarının giderilmediğine dairdir. 4/7/2022 tarihli arıza tutanağı incelendiğinde başvuranın kalmakta olduğu odanın duş teknesindeki su tahliyesinin yavaş olduğunun belirlendiği, bu nedenle 7/7/2022 tarihli ve 2022/... sayılı İdare ve Gözlem Kurulu kararı ile kendisinin T-20 nolu odadan T-38 nolu odaya alınmasına karar verildiği, başvuranın 7/7/2022 tarihli dilekçesinde ise elektrik düğmelerinin ve sıcak su musluğunun değiştirilmesini talep ettiği, ilgili personelin aynı tarihte başvuranın odasındaki arızalı elektrik düğmesi ve sıcak su musluğunu değiştirdiği ilgili tutanaktan tespit edilmiştir.

25. Başvuran son olarak dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmediğini iddia ederek 2023 yılının

Temmuz ayı sonuna kadar ücretsiz olarak Metris Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin yapılması talebinde bulunmuştur. Muhatap Kurumun cevabi yazısında, 20/01/2022-02/03/2022 tarihleri arasında başvuranın 6 dilekçesinin, 26/05/2022-21/09/2022 tarihleri arasında ise toplam 55 dilekçesinin çıkışının yapıldığı ifade edilmiştir. Kurum İdaresince dilekçelerin ilgili makamlara gönderildiğine dair farklı tarihlere ait üst yazıların yazı ekinde sunulduğu görülmüş, başvuranın dilekçelerinin gönderilmediğine dair bir duruma rastlanılmamıştır.

26. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 5/6/2015 tarihli ve 167 Nolu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Genelgesi'nin Eğitim ve “Öğretim Nedeniyle Nakil” başlıklı 19'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre: “(1) Hükümlüler, eğitim ve öğretim nedeniyle; a) Nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, b) Eğitimini sürdürdüğüne dair eğitim kurumundan belge ibraz etmeleri, c) Talep edilen kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması, d) Tutuklulara tahsis edilmiş olmaması, e) Daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması, f) Almış oldukları disiplin cezaları, cezanın türü ve ceza almalarına neden olan eylemin niteliği, suç vasıfları itibarıyla, talep ettikleri ceza infaz kurumunda güvenlik riski oluşturmamaları, koşuluyla, süreli veya daimi olarak Bakanlıkça başka bir ceza infaz kurumuna nakledilebilecektir.”

27. 5275 sayılı Kanun'un “Nakiller” başlıklı 53'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre “Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.” Adı geçen Kanun'un “Kendi istekleri ile nakil” başlıklı 54'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre: “Hükümlülerin kendi istekleri ile buldukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; a) Gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, b) Nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, c) Ceza infaz kurumlarında bulunulması gereken sürenin üç aydan fazla olması, d) İyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, e) İstekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, f) Mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, g) Daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması, gerekir. Çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler bakımından bu fıkranın (b) bendi uygulanmaz.” Bu çerçevede, başvuranın eğitim nedeniyle ve kendi isteğiyle ücretsiz nakil olmak istediği, ilgili mevzuat hükmü gereğince maddi durumu yetersiz olan mahpusların bu durumu belgelendirmeleri halinde ücretsiz olarak nakil olabilecekleri ancak başvuranın maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendirerek herhangi bir başvuruda bulunmadığı, dolayısıyla ücretsiz nakil olma talebinin yerine getirilmediği anlaşılmıştır.

28. Yukarıda açıklanan nedenlerle, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvurudaki iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/01/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye